

Powstanie i rozwój zielonogórskiego ośrodka matematycznego

prof. dr hab. Michał Kisielewicz

Powstanie i rozwój zielonogórskiego ośrodka matematycznego są związane z powstaniem i rozwojem w naszym mieście uczelni wyższych. Proces dochodzenia w Zielonej Górze do własnych uczelni był poprzedzony wydarzeniami, które sprzyjały realizacji tej idei. Do najważniejszych z nich moim zdaniem należą:

- 1954 - Powołanie Zielonogórskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego,
- 1956 - Powołanie Lubuskiego Towarzystwa Kulturalnego,
- 1957 - Powołanie Studium Nauczycielskiego,

- 1960 - Utworzenie w Zielonej Górze punktu konsultacyjnego Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii UAM w Poznaniu.

Działalność Towarzystw Historycznego i Kulturalnego doprowadziły po kilku latach do powstania Lubuskiego Towarzystwa Naukowego, które odegrało w pierwszych latach działalności Wyższej Szkoły Inżynierskiej istotną rolę związaną z jej działalnością naukową. Dwa ostatnie z wymienionych wyżej wydarzeń miały pewien wpływ na powstanie i rozwój naszego środowiska, bowiem zarówno w Studium Nauczycielskim jak i w ramach poznańskiego punktu konsultacyjnego rozpoczęto w Zielonej Górze kształcenia młodzieży pomaturalnej na kierunku matematyka. Wprawdzie na kierunku matematyka Studium Nauczycielskiego kadra dydaktyczna rekrutowała się z grona nauczycieli matematyki szkół średnich ówczesnego województwa, to program kształcenia na tym kierunku obejmował już wybrane działy matematyki wyższej, między innymi takie jak: analiza matematyczna, algebra i geometria analityczna. W ramach poznańskiego punktu konsultacyjnego w Zielonej Górze, prowadzono zajęcia dydaktyczne na kierunkach matematyka i fizyka dla studentów zaocznych studiów magisterskich. Zajęcia te były między innymi prowadzone przez profesorów: Andrzeja Alexiewicza, Juliana Musielaka i Włodzimierza Stasia.

Powołanie w 1965 roku Wyższej Szkoły Inżynierskiej stworzyło już warunki rozwoju naukowego kadry

dydaktycznej tej uczelni. Nauki podstawowe, jako przedmioty usługowe, nie posiadały w pierwszych latach istnienia tej uczelni odrębnej jednostki organizacyjnej. Były one jednostkami organizacyjnymi trzech wydziałów technicznych. A oto jak wyglądał ich rozkład w strukturze organizacyjnej Wyższej Szkoły Inżynierskiej do roku 1973:

- Zespół Matematyki - jednostka organizacyjna Wydz. Mechanicznego,
- Zespół Fizyki - jednostka organizacyjna Wydz. Elektrycznego,
- Zespół Chemii - jednostka organizacyjna Wydz. Budownictwa.

Pierwsze seminarium naukowe matematyków WSI

Zdawaliśmy sobie wówczas sprawę, że w takiej strukturze organizacyjnej trudno będzie kształtować własny program rozwoju naukowego. Szczęśliwym zrządzeniem losu w roku 1971 powołany zostałem na dziekana Wydziału Mechanicznego i po skończonej kadencji w 1973 roku, udało nam się doprowadzić do wydzielenia nauk podstawowych z wydziałów technicznych i utworzyć Międzywydziałowe Studium Matematyki, Fizyki i Chemii, z którego po kilku latach powstał między innymi Instytut Matematyki. A oto jak wyglądała struktura organizacyjna WSI po 1973 roku:

- Wydział Mechaniczny,
- Wydział Elektryczny,
- Wydział Budownictwa,
- Międzywydziałowe Studium Matematyki, Fizyki i Chemii,
- Studium Języków Obcych,
- Studium Wojskowe,

Ważnym wydarzeniem dla dalszego rozwoju zielonogórskiego środowiska matematycznego było powołanie w 1971 roku Wyższej Szkoły Nauczycielskiej i jej przekształcenie w 1973 roku w Wyższą Szkołę Pedagogiczną. Programy tych uczelni obejmowały kształcenie studentów na kierunku matematyka. Zwiększyło to w istotny sposób zapotrzebowanie na kadrę dydaktyczną z zakresu nauk matematycznych i tym samym zwiększyło liczbę zielonogórskich

matematyków prowadzących kształcenie na poziomie wyższym. Podstawowym problemem naszego środowiska w tym czasie poza dydaktyką, był rozwój naukowy. Obok prowadzonych już wówczas na terenie obu uczelni seminariów naukowych z zakresu równań różniczkowych i inkluzji różniczkowych oraz matematyki dyskretnej, ważną rolę w tym procesie odegrało Lubuskie Towarzystwo Naukowe. Było ono miejscem odczytów naukowych wygłaszanych tu przez wielu znakomitych polskich matematyków. Gościliśmy w owym czasie w Zielonej Górze między innymi profesorów: Władysława Orlicza, Andrzeja Alexiewicza, Romana Sikorskiego, Andrzeja Szinzla i Stefana Rolewicza. Kontakty te były ważnym elementem w naszym rozwoju naukowym, bowiem z jednej strony poznawaliśmy problemy matematyczne, które są przedmiotem badań współczesnej matematyki, z drugiej zaś poznawaliśmy matematyków, którzy często uczestniczyli w naszych przewodach doktorskich.

W ramach Lubuskiego Towarzystwa Naukowego powołane zostało również czasopismo matematyczne "Discussiones Mathematicae", które wydawane jest dziś w postaci czterech oddzielnych czasopism naukowych o zasięgu międzynarodowym. Jedno z nich, Discussiones Mathematicae Graph Theory, znajduje się dziś na liście filadelfijskiej. W roku 1976 powołany został Zielonogórski Oddział Polskiego Towarzystwa Matematycznego. To stworzyło nowe możliwości rozszerzenia naszych dotychczasowych kontaktów naukowych. W tym samym

roku byliśmy organizatorami krajowego zjazdu PTM.

Seminarium naukowe analizy nieliniowej

Można to uznać za początek obecności naszego ośrodka na mapie krajowej. Ważnym obszarem naszej aktywności w tym okresie była organizacja krajowych i międzynarodowych konferencji naukowych. Pierwszą z nich była międzynarodowa konferencja: "Matematyka Dyskretna". W kolejnych latach byliśmy organizatorem: Środowiskowych Spotkań Matematycznych w Żaganiu, Międzynarodowych Konferencji w Gronowie i współorganizatorem z Instytutem Matematycznym PAN, międzynarodowych konferencji "Functional-Differential Equations and Related Topics" w Błażewku. Ta działalność, wraz z czynnym już uczestnictwem przedstawicieli naszego środowiska w międzynarodowych krajowych i zagranicznych

konferencjach naukowych, były ważnym etapem wychodzenia naszego środowiska matematycznego na arenę międzynarodową.

W okresie do 1981 roku obie uczelnie zatrudniały już ponad 60 matematyków. Część z nas posiadała już stopnie i tytuły naukowe. A oto jak wyglądało w tym okresie zatrudnienie matematyków w obu zielonogórskich uczelniach.

Matematycy zatrudnieni w WSI w latach 1965-1967:
mgr Ludwik Cendrowski, mgr Tadeusz Jóźwiak, mgr Michał Kisielewicz, mgr Mieczysław Borowiecki.

Matematycy zatrudnieni w WSI w latach 1967-1971:
dr Mieczysław Borowiecki, dr Michał Kisielewicz, mgr Aleksander Grytczuk, mgr Tadeusz Jóźwiak, mgr Franciszek Klorek, mgr Władysław Sosulski, mgr Jan Straburzyński.

Matematycy zatrudnieni w WSI w latach 1971-1981:
dr hab. Mieczysław Borowiecki, prof. dr hab. Michał Kisielewicz, dr Tadeusz Jóźwiak, mgr Franciszek Klorek, dr Maria Kwaśnik, mgr Elżbieta Łuczak-Kumorek, mgr Bazyli Serafin, dr Władysław Sosulski, dr Jan Straburzyński, dr Andrzej Cegielski, mgr Florian Fabiś, mgr Jarosław Gela, mgr Jerzy Motyl, mgr Zdzisław Nowak, mgr Bożena Onzol, mgr Krzysztof Przesławski, mgr Maria i Wojciech Przybyłowscy, mgr Longin Rybiński, dr Michał Wyskup, mgr Lidia i Mirosław Arczyńscy.

Matematycy zatrudnieni w WSN i WSP w latach 1971-1981: dr Aleksander Grytczuk, dr Krystyna Grytczuk, mgr Krystyna Białek, mgr Maria Chmiola, mgr Róża Dąbrowska, mgr Aleksander Grelak, mgr Teresa Janiak, mgr Danuta Michalak, mgr Wojciech Okoniewski, mgr Marek Przybylski, mgr Emilia Rotkiewicz, mgr Jan Szajkowski, mgr Mieczysław Trąd, mgr Włodzimierz Trochanowski, mgr Bogdan Tropak.

Środowiskowa konferencja naukowa w Żaganiu

Dalszy rozwój naukowy zielonogórskich matematyków przebiegał jednak zbyt wolno by przekroczyć kolejne bariery, jakimi były uprawnienia do nadawania stopni naukowych doktora i doktora habilitowanego. W 1987 roku pojawiła się nowa sytuacja organizacyjna w WSI. W ramach jej struktury powołany został nowy wydział, kształcący między innymi

studentów w zakresie zastosowań matematyki. To pozwoliło na dodatkowe zatrudnienia matematyków, tym razem co najmniej ze stopniem doktora habilitowanego. W latach 1987 - 1997 w zielonogórskiej Wyższej Szkole Inżynierskiej, później Politechnice Zielonogórskiej, pracę podjęli doktorzy habilitowani: Roman Zmyślony, Kazimierz Głazek, Stefan Zontek, Tadeusz Nadzieja, Wojciech Okrasiński, Andrzej Nowak i Jolanta Misiewicz. Ponadto na pierwszym etacie zatrudnieni zostali profesorowie Dobiesław Bobrowski i Andrzej Borzymowski. W ramach zatrudnienia na drugim etacie współpracował z nami profesor Mirosław Krzyśko i Ireneusz Kubiacyk. Pozwoliło to na uzyskanie w 1998 roku przez Instytut Matematyki Politechniki Zielonogórskiej uprawnień do nadawania stopnia doktora nauk matematycznych. Oto jak wyglądał w owym czasie stan kadrowy Instytutu Matematyki Politechniki Zielonogórskiej z tytułem naukowym profesora i stopniem naukowym doktora habilitowanego.

Matematycy zatrudnieni w WSI i PZ ze stopniem dr hab. i tytułem profesora: prof. dr hab. Mieczysław Borowiecki, prof. dr hab. Dobiesław Bobrowski, prof. dr hab. Andrzej Borzymowski, prof. dr hab. Michał Kisielewicz, dr hab. Andrzej Cegielski, dr hab. Kazimierz Głazek, dr hab. Jolanta Misiewicz, dr hab. Jerzy Motyl, dr hab. Tadeusz Nadzieja, dr hab. Andrzej Nowak, dr hab. Wojciech Okrasiński, dr hab. Krzysztof Przesławski, dr hab. Longin Rybiński, dr hab. Roman Zmyślony, dr hab. Stefan Zontek.

Środowiskowa konferencja naukowa w Żaganiu

Po 1990 roku podobne działania zostały podjęte w zielonogórskiej Wyższej Szkole Pedagogicznej. W latach 1990 - 1997 w Instytucie Matematyki WSP w Zielonej Górze zostali zatrudnieni: Jerzy Baksalary, Marian Nowak, Włodzimierz Łenski, Zbigniew Grande, Stanisław Gnot, Janusz Matkowski, Witold Jarczyk, Jerzy Kaczmarek, Henryk Kubzdela, Tadeusz Bednarski i Ryszard Płuciennik. Ponadto, w ramach drugiego etatu zatrudniani byli profesorowie Włodzimierz Staś i Jerzy Kąkol. Instytut Matematyki Wyższej Szkoły Pedagogicznej zatrudniał już wówczas 12 matematyków z tytułem profesora i stopniem doktora habilitowanego. Oto jak wyglądał w owym czasie stan kadrowy Instytutu

Wyższej Szkoły Pedagogicznej z tytułem naukowym profesora i stopniem naukowym doktora habilitowanego.

Matematycy zatrudnieni w WSP ze stopniem dr hab. i tytułem profesora: prof. dr hab. Jerzy Baksalary, prof. dr hab. Tadeusz Bednarski, prof. dr hab. Stanisław Gnot, prof. dr hab. Janusz Matkowki, prof. dr hab. Marian Nowak, prof. dr hab. Zbigniew Grande, dr hab. Aleksander Grytczuk, dr hab. Witold Jarczyk, dr hab. Jerzy Kaczmarek, dr hab. Henryk Kubzdela, dr hab. Włodzimierz Łenski, dr hab. Ryszard Płuciennik.

Okolicznością sprzyjającą tak dynamicznemu przyrostowi w zielonogórskich uczelniach kadry matematycznej ze stopniem doktora habilitowanego był fakt, że w omawianym okresie w obu tych uczelniach funkcje rektorów pełnili matematycy. Niestety do osiągnięcia kolejnego etapu rozwoju naszego środowiska matematycznego - uzyskania uprawnienia do nadawania stopnia naukowego habilitacyjnych - zabrakło woli wspólnego działania. Dopiero powołanie Uniwersytetu Zielonogórskiego w wyniku połączenia obu zielonogórskich uczelni pozwoliło na osiągnięcie tego celu. W 2002 roku uzyskaliśmy uprawnienie do nadawania stopnia doktora habilitowanego nauk matematycznych. Zatrudnialiśmy wówczas 10 matematyków z tytułem naukowym profesora i 17 ze stopniem doktora habilitowanego. W ramach posiadanych uprawnień 57 osób uzyskało w naszym ośrodku stopień naukowy doktora a 15 stopień naukowy doktora habilitowanego. Ponadto w ośrodku naszym

przeprowadzonych zostało 11 postępowań o nadanie tytułu naukowego profesora. Obecnie zatrudniamy 9 matematyków z tytułem naukowym profesora oraz 11 ze stopniem doktora habilitowanego.

Zatrudnieni matematycy na Uniwersytecie Zielonogórskim ze stopniem dr hab. i tytułem profesora: prof. dr hab. Mieczysław Borowiecki, prof. dr hab. Andrzej Cegielski, prof. dr hab. Witold Jarczyk, prof. dr hab. Michał Kisielewicz, prof. dr hab. Andrzej Nowak, prof. dr hab. Marian Nowak, prof. dr hab. Janusz Matkowski, prof. dr hab. Jerzy Motyl, prof. dr hab. Roman Zmyślony, dr hab. Ewa Drgas-Burchard, dr hab. Anna Karczewska, dr hab. Andrzej Kisielewicz, dr hab. Mariusz Michta, dr hab. Włodzimierz Łenski, dr hab. Krzysztof Przesławski, dr hab. Longin Rybiński, dr hab. Elżbieta Sidorowicz, dr hab. Zbigniew Świtalski, dr hab. Bogdan Szal, dr hab. Stefan Zontek.

Wizyta profesora Quintasa z USA

Zjazd PTM, Zielona Góra 1997 r.

Gronów, 1998 r,

Zielona Góra, 1999 r.

Zielona Góra, 2004 r.

Zielona Góra, 2010 r.

Konferencja z Historii Matematyki, 2000 r.

Doktorat Honoris Causa prof. Juliana Musielaka, 2007 r.

Spotkanie pracowników wydziału, 2004 r.

Konferencja Konfrontacje Matematyczne, 1997 r.

Zielona Góra, 2001 r.

Konferencja z Historii Matematyki, 2000 r.

Spotkanie pracowników wydziału, 2004 r.

Spotkanie pracowników wydziału, 2005 r.

Spotkanie pracowników wydziału, 2005 r.

Doktorat Honoris Causa prof. Juliana Musielaka, 2007 r.

Doktorat Honoris Causa prof. Dietharda Pallaschke, 2010 r.

Doktorat Honoris Causa prof. Lecha Górniewicza, 2013 r.

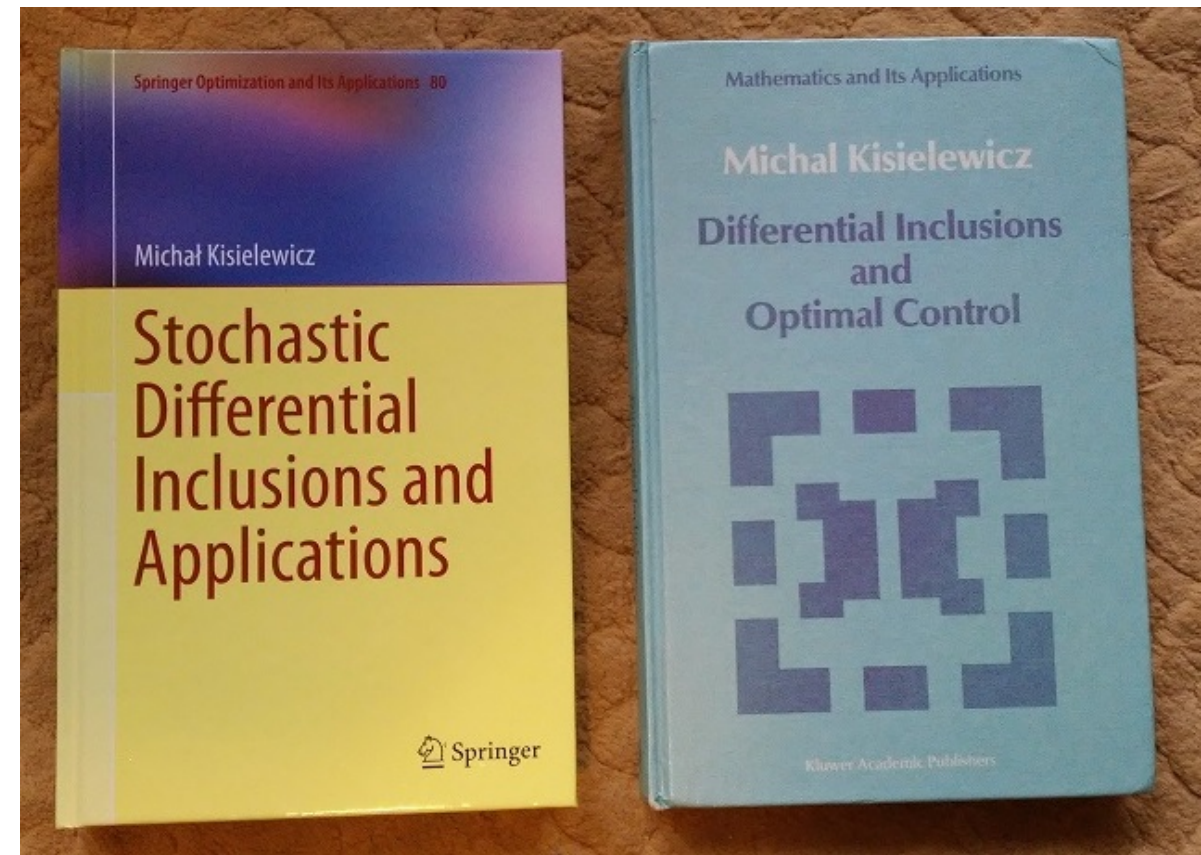
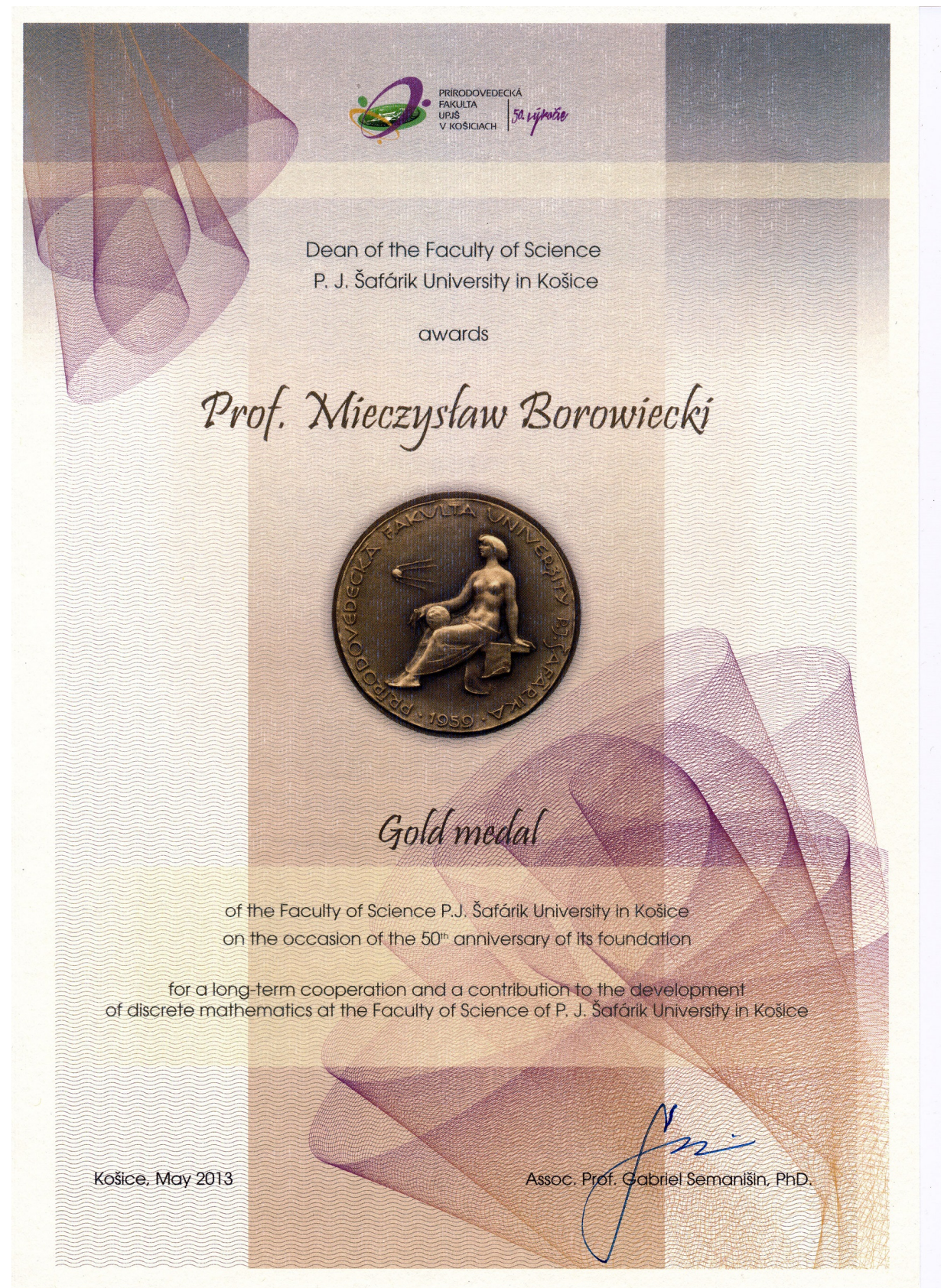
Bal Matematyka 2013 r.

Jubileusz 10-lecia Wydziału, 2014 r.

W 2013 roku prof. dr hab. Mieczysław Borowiecki otrzymał złoty medal Uniwersytetu w Koszycach.

Monografie autorstwa prof. dr. hab. Michała Kisielewicza

Spotkanie pracowników wydziału, 2005 r.

Otwarcie „Cegielni”, 2005 r.

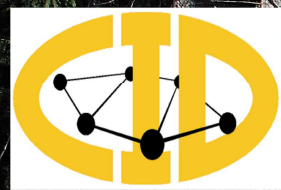
W 2014 roku prof. dr hab. Andrzej Cegielski został laureatem Nagrody imienia Profesorów Włodzimierza Młaka i Zdzisława Opiała przyznawanej co dwa lata przez Wydział Matematyki i Informatyki Uniwersytetu Jagiellońskiego za wybitne wyniki uzyskane w teorii równań różniczkowych lub teorii operatorów. Podstawą uzyskania tej nagrody były: monografia Profesora Cegielskiego *“Iterative Methods for Fixed Point Problems in Hilbert Spaces”*, opublikowana w 2012 roku w prestiżowej serii Springer: Lectures Notes in Mathematics (2057) oraz cykl czterech artykułów opublikowanych w latach 2007-2013 w renomowanych czasopismach matematycznych.

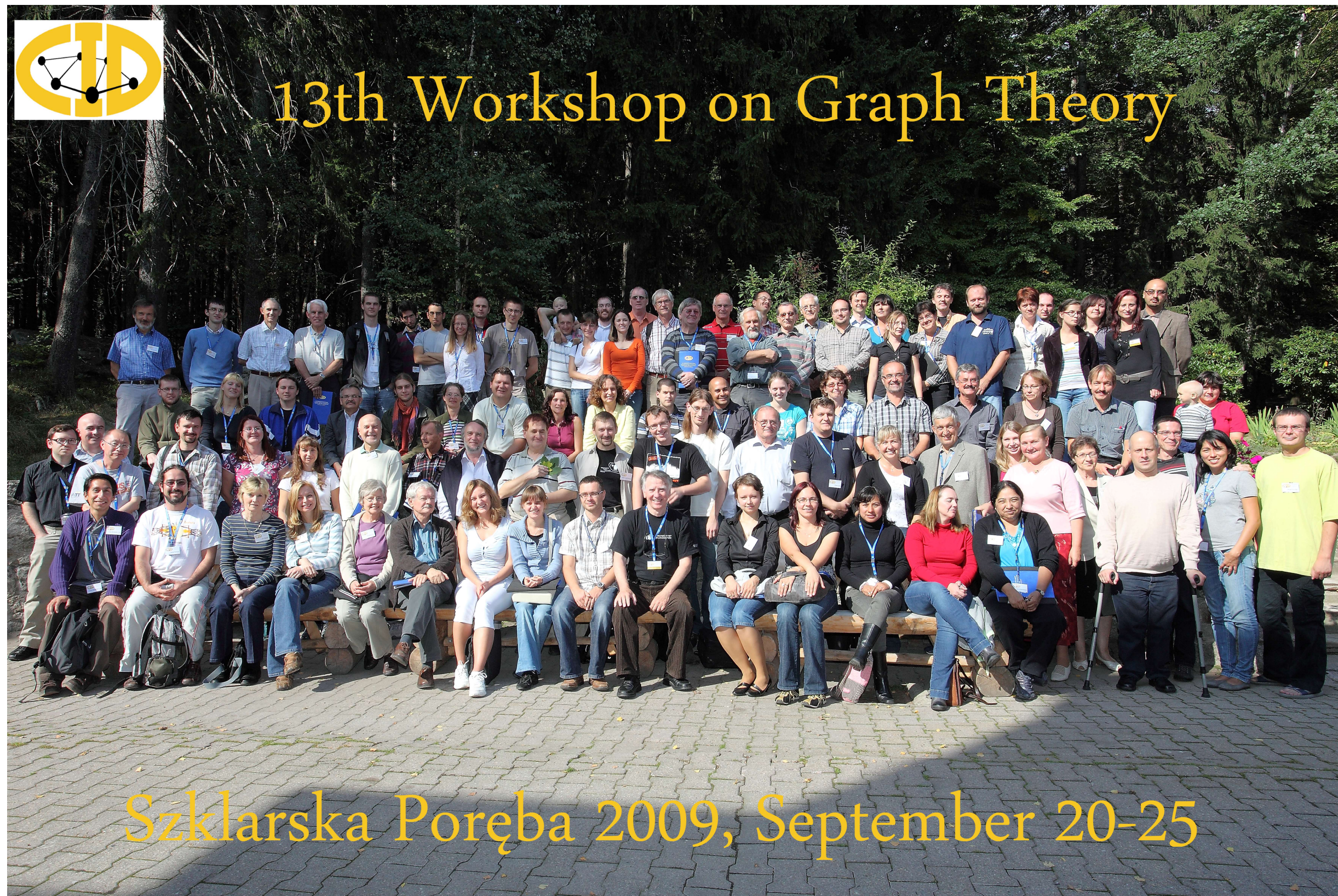

Third German-Polish Conference on Optimization, Methods and Applications, Będlewo 2005 r.

13th Workshop on Graph Theory

Szklarska Poręba 2009, September 20-25

V Kongres Młodych Matematyków Polskich, Zielona Góra 2014

Konferencja FUNCTION SPACES XI, Zielona Góra 2015

W dniu 12 lipca 2018 roku w Grenoble we Francji wręczona została Nagroda im. Rufusa Isaacs (Isaacs Award) przyznawana przez Międzynarodowe Towarzystwo Gier Dynamicznych (ISDG) za wybitny wkład w badania nad teorią i zastosowaniami gier dynamicznych. Laureatami w roku 2018 byli dwaj profesorowie – Andrzej oraz Georges Zaccour z HEC Montréal w Kanadzie. Ceremonia odbyła się podczas 18. Symposium on Dynamic Games and Applications. Patronem nagrody jest Rufus Isaacs (1914-1981), który w latach 1950-1970 stworzył podstawy gier różniczkowych. Nagroda ta jest przyznawana co dwa lata począwszy od roku 2004, a w każdej edycji uhonorowani zostają dwaj laureaci.

Zdjęcia z uroczystości wręczenia nagrody Isaacs Award, 2018 r.

